

PARTNERITETI I QEVERISE SE HAPUR
PLANI KOMBETAR I VEPRIMIT PER SHQIPERINE
2020 – 2022
Komponenti - Transparenca fiskale
PERMBLEDHJE E KONSULTIMEVE 3

KONSULTIMI 3

Detajet e Konsultimit

Fokusi i Qëllimit të Politikave	Transparenca Fiskale
Institucioni kryesor i pikës fokale	Ministria e Financave dhe Ekonomisë
Data	14 shtator 2020
Numri i Takimit të Konsultimit	3

I. Qëllimi i Takimit të Konsultimit

Cili ishte qëllimi i këtij konsultimi? Ju lutemi përgjigjuni për të gjitha vlerësimet	Detajet
(i) Prezantoni palët e interesuara në qëllimin e propozuar të politikës	☐ Jo / ☒ Po Po, në këtë konsultim palët e interesuara fillimisht u njohën me iniciativën OGP dhe qëllimin e politikës. Po ashtu, u prezantua komponenta e transparencës fiskale, e cila drejtohet nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë dhe dy Objektivat Specifikë: Transparenca për Buxhetin dhe Transparenca për të Ardhurat. Transparenca, pjesëmarrja e publikut dhe mbikëqytja legislative në zhvillimin e buxheteve krijon rezultate më të mira dhe janë çështjet kryesore për të përmirësuar më mirë aksesin e qytetarëve në dokumentet fiskale. Sfidat aktuale në lidhje me transparencën fiskale janë identifikuar kryesisht nga vlerësimet ndërkombëtare, dhe bazuar në këto gjetje, Shqipëria duhet të punojë më shumë për të rritur transparencën fiskale.
(ii) Prezantoni palët e interesuara në procesin e OGP-së	☐ Jo / ☒ Po Po, ishte qëllimi i këtij takimi konsultativ për të prezantuar palët e interesuara në iniciativën OGP dhe për të kërkuar reagimet dhe kontributin e tyre për të përgatitur Planin e Ri të Veprimit të OGP 2020-2022, në mënyrë që të promovojë hapjen dhe të identifikojë masat prioritare për adresimin e përmirësimit të Transparencës në Buxhet dhe Transparencës së të Ardhurave. Duke marrë parasysh mangësitë e identifikuar nga Mekanizmi i Pavarur i Raportimit (IRM) 2018-2020 në raportin Progresi i Shqipërisë mbi kriteret e pranueshmërisë për OGP-në, një nga çështjet kryesore që kërkon përpjekje për përmirësim është Angazhimi i Qytetarëve. Po ashtu, transparenca ka qenë pjesë e planit të veprimit të OGP 2018-2020 dhe aktualisht, ne jemi duke punuar për të adresuar sfidat ekzistuese në planin e ri të punës të OGP 2020-2022.
(iii) Shpjegoni mjetet e feedback-ut për palët e interesuara	☐ Jo / ☒ Po Disa mjete janë përdorur për të promovuar bashkëpunimin me qytetarin dhe angazhimin e tyre. Mjetet e informimit për palët e interesit që kemi përdorur janë: Sondazhet në faqen e internetit të OGP 2: një për ide specifike dhe një për ide të përgjithshme në mënyrë që OSHC-të të mund të përfshijnë idetë e tyre. Këto sondazhe janë botuar në faqen e internetit të OGP dhe gjithashtu ato janë shpërndarë me email disa herë.
(iv) Ide konceptesh me palët e interesit	☐ Jo / ☒ Po Në këtë takim janë dhënë disa ide nga OSHC të ndryshme.
(v) Zhvilloni detaje të mëtejshme (pika referimi, etj.) Për ide	☐ Jo / ☒ Po Propozimet / idetë e OShC-ve janë të detajuara në seksionin specifik të reagimeve të palëve të interesuara, por për ti përmbledhur ato idetë e ofruara janë kryesisht çështje të ndërlidhura të ngritura në nivelin e qeverisjes lokale dhe disa mbi qeverinë qendrore.
(vi) Mblidhni reagime mbi qëllimet e propozuara të politikës	☐ Jo / ☒ Po

(vii) Jepni përparësi qëllimeve të propozuara të politikës	☐ Jo / ☒ Po Edhe pse, nuk ishte një proces i drejtpërdrejtë i prioritizimit, por më shumë u diskutua një listë e masave.
(viii) Tjetër (jep detaje)	☒ Jo / ☐ Po Nuk është e nevojshme të shtoni detaje të tjera këtu, sepse ato janë zhvilluar në seksione specifike.

II. Metodologjia

Cili ishte formati i takimit? A ishin në gjendje palët e interesit të merrnin pjesë?	Detajet
(i) Prezentime	☐ Jo / ☒ Po Prezantimet mbi temat e diskutuara në Seksionin I. MoFE mbajti një prezantim në PowerPoint për të prezantuar iniciativën OGP, strukturën përbërëse dhe rastet nga vendet e ndryshme dhe draft planin e veprimit me masat prioritare në lidhje me transparencën fiskale.
(ii) Diskutim / Reagim nga palët e interesuara	☐ Jo / ☒ Po Të detajuara në seksionin 'reagimet e palëve të interesuara'.
(iii) Pyetje dhe përgjigje	☐ Jo / ☒ Po
(iv) Disa ide	☐ Jo / ☒ Po
Përzgjedhja e palëve të interesuara	Detajet
(i) Si u zgjodhën palët e interesuara?	OShC-të e zgjedhura bazohen në ndërveprimin në kuadrin e reformës së MFP dhe duke marrë parasysh të gjitha OShC-të e listuara nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile, duke u përqëndruar në OShC-të që mund të mbulojnë çështjet ekonomike dhe financiare të shtetit. Më specifike, OShC-të zgjidheshin nëse puna e tyre kishte të bënte me çështje fiskale. Gjithashtu, nga OShC-të u kërkua gjithashtu të ftonin çdo palë të interesuar që mungojnë.
(ii) Si u kontaktuan palët e interesuara?	Përmes postës elektronike, faqja e Facebook-ut në internet e ministrisë gjithashtu promovoi takimin
(iii) Sa palë të interesuara u kontaktuan?	58
(iv) A u njoftua konsultimi publikisht? (përmes faqeve të internetit, mediave sociale, etj.)	Përmes postës elektronike, faqes në internet të OGP dhe përmes kontaktit celular.
(v) A u kujtuan palët e interesit?	Palët e interesuara u kujtuan disa ditë para takimit dhe ditën e takimit, si dhe kur iu dërgua lidhja për të hyrë në takimin virtual.

III. Rezultatet / Gjetjet

Kontributet e palëve të interesuara	Detajet
(i) Sa palë të interesuara morën pjesë?	Në këtë takim morën pjesë: Anëtarët e grupit të punës, të cilët janë nga Ministria e Financave dhe INSTAT, koordinatori i ZKM-së dhe 2 Organizata morën pjesë në takimin e konsultimit: 1 eksperti nga Co-PLAN, dhe 1 ekspert nga Qendra e Zhvillimit të EuroPartners
(ii) A kanë kontribuar palët e interesuara?	☐ Jo / ☒ Po See section below

(iii) Çështjet kryesore të identifikuara nga palët e interesit	<p>1. transparencja e buxhetit në nivelin lokal dhe thjeshtimi i buxhetit të qytetarëve në NJQV;</p> <p>2. transparencja e buxhetit në nivelin qendror për të thjeshtuar raportet e ekzekutimit të buxhetit</p> <p>3. për të përmirësuar monitorimin e autoriteteve të koncesionit në bazë të performancës</p> <p>4. Përmirësimi i të gjithë ciklit të MFP-së në nivelin Lokal dhe përqendrimi më shumë në mobilizimin e të ardhurave, ekzekutimin e buxhetit dhe transparencën dhe llogaridhënien;</p>
(iv) Rekomandimet kryesore nga palët e interesuara?	<p>Të thjeshtojë dokumentet buxhetore dhe të përmirësojë cilësinë e raporteve.</p> <p>Shihni seksionin më poshtë për informacion të hollësishëm</p>

IV. Mangësitë e identifikuara dhe përgatitjet për konsultimin e radhës

	Detajet
(i) Kufizimet në pjesëmarrjen e palëve të interesuara	Angazhimi i palëve të interesuara në këtë fokus qeveritar ka qenë një sfidë për vite me rradhë. Besimi i publikut në procese është ende duke u vendosur. COVID-19 mund të jetë gjithashtu një sfidë më e madhe për ndërgjegjësimin dhe pjesëmarrjen pasi mjetet tradicionale të takimeve personale nuk janë të mundshme.
(ii) Kufizimet në pjesëmarrjen e palëve të interesuara	Palët e interesuara që marrin pjesë do të duhet të ndiejnë se mund të kontribuojnë në mënyrë domethënëse dhe t'i dëgjojnë zërat e tyre. Mungesa e pjesëmarrjes mund të sugjerojë që palët e interesuara do të preferonin të mësonin më shumë për këtë iniciativë dhe më pas të kontribuonin në të ardhmen.
(iii) Çfarë mund të bëhet për të përmirësuar pjesëmarrjen?	Promovimi i konsultimit përmes kanaleve të mediave sociale, kontaktimi i palëve kryesore të interesit për më shumë kontakte për t'u afruar dhe inkurajuar palët e interesuara për të ftuar kolegët.
(iv) Çfarë mund të bëhet për të përmirësuar pjesëmarrjen në takimin e ardhshëm?	Theksoni që të gjitha kontributet do të konsiderohen dhe bëhen publike dhe do t'i nënshtrohen një procesi përzgjedhës transparent dhe të barabartë.

Komentet e palëve të interesuara

Emri:	Jolanda Trebicka	Organizimi / anëtarësia:	Qendra e Zhvillimeve të EuroPartnerëve	Pozicioni:	Ekspert
Çështjet e diskutuara	<p>Eksperti përshkroi tre pika specifike që mund të merren parasysh në punën e mëtejshme të qeverisë për të përmirësuar transparencën fiskale:</p> <p>1. Rekomandimi i parë lidhet me transparencën e buxhetit në nivelin lokal: ndjekja e punës së bërë nga projektet në nivelin lokal për përgatitjen e dokumentit Buxheti i Qytetarit në nivelin lokal (Komuna), i cili tashmë është prodhuar dhe botuar, por u rekomandua që të punohet për thjeshtimin e gjuhës dhe prezantimin e dokumentit që të jetë i kuptueshëm për çdo audiencë.</p> <p>2. Rekomandimi i dytë kishte të bënte me transparencën e buxhetit në nivelin qendror: Konkretisht, në fazën e zbatimit të buxhetit, pavarësisht nga puna e bërë në botimet periodike të raporteve të ekzekutimit të buxhetit, është e rëndësishme të vazhdoni punën për të thjeshtuar këto raporte që të kuptohen nga qytetarët dhe jo vetëm nga ekspertët e buxhetit.</p> <p>3. Rekomandimi i tretë lidhet me një nga rekomandimet e mëparshme të mbetura në sondazhin para-konsultimit të OSHC-ve: 'publikimi i kontratave të koncesionit', për të cilat vlerësohet puna e deritanishme dhe të cilat janë botuar në regjistrin e kontratave të koncesionit, por më shumë duhet të bëhet punë për monitorimin e autoriteteve të koncesionit në bazë të performancës.</p>				

Rezultatet	Po punohet për të rritur numrin e kontratave që do të monitorohen në mënyrë periodike.
Idetë e sugjeruara	Krijimi i mundësisë për akses në materiale për të gjitha palët e interesuara, rrjedhimisht materialet e zhvilluara dhe prezantuara, sugjerohet që në fazat vijuese të jenë në gjuhën shqipe.
Komente të tjera	Pas marrjes së këtyre ideve, koordinatori i MFE falënderoi ekspertin dhe pas kësaj përmbledhi kontributin dhe deklaroi se këto ide do të rishikohen në mënyrë që të adresohen masat e mundshme si pjesë e NAP OGP 2020-2022, ndërkohë për çështjen e tretë të ngritur, shpjegoi se duke filluar nga viti 2019, roli i MFE-së në monitorimin e kontratave të koncesionit është forcuar, që nga hyrja në fuqi e ligjit të ndryshuar 'Për PPP dhe Koncesionet'.

Name:	Merita Toska	Organizimi / anëtarësia:	Co-PLAN	Pozicioni:	Ekspert i Zhvillimit Ekonomik
Çështjet e diskutuara	<p>Praktikisht eksperti adresoi katër pika kryesore / parakushtet për të cilat duhet të punohet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funksionimi i Komunave në Sistemin AGFIS. Konsiderohej se aktualisht, pjesa më e madhe e bashkive, përveç Tiranës, të tjetrat vazhdojnë të përpunojnë dokumente fizike, si dhe të mbajnë pasqyra financiare në fletë excel (ose rrallë në programe financiare si alfa, financa 5, etj.). Prandaj, u sugjerua që fillimisht të punohej për të hyrë në institucionet buxhetore lokale në AGFIS. 2. Sistemi unik i kontabilitetit - theksoi nevojën dhe rëndësinë që të gjitha komunat duhet të përdorin dhe zbatojnë të njëjtat standarde të kontabilitetit, pasi kjo shkakton probleme të mëtejshme për ndjekjen, auditimin dhe monitorimin e informacionit. 3. Sistemi i tatimpaguesve duhet të jetë i njëjtë për të gjitha komunat, pasi komuna të ndryshme i trajtojnë taksat që administrojnë ndryshe. 4. Publikimi dhe aksesimi në të dhënat e Statistikave Financiare të Qeverisë për publikun, duke ilustruar me rastin e sistemit të BSH-së, i cili paraqet dhe publikon statistikën në një mënyrë të strukturuar dhe të kuptueshme. 				
Rezultatet	<p>Si përfundim para mbylljes së takimit u ra dakord që Shoqëritë Civile të pranishme dhe kontribuese do të sjellin propozimet dhe me shkrim përmes postës elektronike ose pyetësorit që do të dokumentohen si prova për procesin e konsultimit.</p> <p>Eshtë rënë dakord gjithashtu që dokumentet e mëposhtme të përcillen me email ndërsa vazhdoni në këtë fazë dhe do të publikohen në faqen e internetit të OGP-së në përputhje me parimin e dukshmërisë.</p>				
Idetë e sugjeruara	Zonja Toska propozoi se si kjo iniciativë mund të jetë efektive, dhe në këtë drejtim puna duhet të fillojë nga diagnostikimi i problemeve në fazat e para dhe jo në fazën e fundit, e cila është monitorimi dhe auditimi, kështu që disa parakushte duhet të plotësohen për të promovuar dhe rritur transparenca fiskale.				
Komente të tjera	Koordinatori i OGP falënderoi për çështjet e adresuara dhe vuri në dukje se disa nga këto sugjerime janë pjesë e masave të propozuara dhe do të adresohen në të ardhmen në planin e veprimit.				

PJESMARRJA E AKTOREVE

	Emri	Organizimi/anëtarësia	Pozicioni	Email
1	Anida Gjanci	MFE	Grupi punës	
2	Courtney McLaren	ZKM	Ekspert ZKM	
3	Erisa Rodhani	MFE	Grupi punës	

4	Jolanda Trebicka	EuroPartners Developments Center	Expert	europartners@europartners.al info@europartners.al
5	Jonida Fili	MoFE	Working group	
6	Merita Toska	Co-PLAN	Economic Development Expert	co-plan@co-plan.org
7	Kostandine Dorri	MoFE	Working group	
8	Blerina Gjaci	MoFE	Working group	

Responses from survey 'General Ideas' are presented below, but they are elaborated in the final report 'Annex VII_Action Plan 2020-2022' which includes the recommendations, the status of these recommendations if they are incorporated in the New Action Plan of OGP 2020-2022, and if no, it is provided the explanation for each of them.

Timestamp	12-10-2020 10:51:23 AM (Response 1)	12-10-2020 10:58:11 PM (Response 2)
What do you think are the most important issues the Albanian Government should prioritize to improve fiscal transparency and why?	-citizen participation; -set clear targets and performance management -the role of auditing in the budgetary process	Public private partnerships agreements and detailed budget should be produced, civic education on fiscal transparency and all governmental institutions in charge for reporting on fiscal transparency should produce user friendly reports with clear and understandable language for an average citizen
1.1 Briefly describe the overall idea	Public participation refers to the variety of ways in which the public – including citizens, civil society organizations, community groups, business organizations, academics, and other non-state actors – interact directly with public authorities on fiscal policy design and implementation. The interactions range from one-off consultation, through face to face deliberation, to ongoing and institutionalized relationships	Every central and local institution should publish on their webpage the detailed budget followed by every procurement they have proceed with, every revenue, expenditures, public information about the salary system and other beneficial status their employees have.
1.2 What is the problem the idea will address?	The citizen participation in executive budget preparation is less than it should be.	Corruption Perception that citizens have on governmental bodies will be lower if every citizen would have access on fiscal information, furthermore, the level of transparency would increased
1.3 Main objective of idea	To make the right to public participation more practical and meaningful, it should be implemented a program to strength citizen engagement. Civil society organizations engaged in budget-focused work contribute to public expenditure management and oversight in several ways.	increase the public trust with regard to government work
2.1 Briefly describe the overall idea	Set clear targets and performance management	Create an independent network comprised of CSO-s and citizens with knowledge on fiscal transparency to monitor the governmental institutions and their budgeting process
2.2 What is the problem the idea will address?	Sometimes there are not clear targets during the budget process formulation, so there is a need to accomplish this thing.	increase the citizen participation in fiscal transparency
2.3 Main objective of idea	To even further increase budget transparency, governments need to provide more comprehensive budget information. This can be an issue of a government's capacity, and so donors and civil society can support progress by providing technical assistance.	Fight the corruption perception
3.1 Briefly describe the overall idea	The role of auditing in the budgetary process	

3.2 What is the problem the idea will address?	I think that in Albania should strength the role of auditing in the budgetary process. It is very important to control how well the government executed the decisions and plans in the budget.	
3.3 Main objective of idea	Role of auditing provide one of the few sources of critical and independent information on the impact of the budget on public wellbeing and economic development.	
Name/Surname	S.D	Blerta Kalavace
Name of Organization	University of Tirana	Institute for Development, Research and Alternatives;
What kind of institution are you affiliated with	University	Development NGO;
What is the primary aim of your institution?	Academic	IDRA promotes the values of freedom and democracy, free market economy, and civil society, and continuously serving the democratization of the Albanian society and the process of integration into the European Union.
Please provide any feedback on how we can support more participation and engagement from civil society on this and other initiatives	I suggest to create an 'intermediate organization' that can to link citizens with government in cases of budget process formulation. In many developing countries, citizens prefer not to contact government officials with complaints (due to the fear of harassment from corrupt officials) and are more comfortable dealing with non-governmental organizations to address such issues. For that reason I suggest this specifically 'intermediate organization ', to increase the civil society engagement.	Invite Civil Society in decision making and policy making;